

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr.ELO17/3974 din 14.03.2017

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.926/2000, nr.119/2004 și nr.228/2010)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobată prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente [...];*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”*

Cu referire la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, autorul a respectat parțial etapele asigurării transparenței decizionale. Astfel, normele propuse au fost

plasate pentru consultare publică pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (www.maia.gov.md) la data de 12.01.2017, fiind respectat termenul minim de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea recomandărilor pe marginea proiectului, de către părțile interesate.

Cu toate acestea, în compartimentul „Anunțuri inițierea elaborării deciziilor” autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, constatăm omiterea unei etape esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor, statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina oficială web indicată supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În cadrul notei informative autorul stabilește că: „Proiectul propus are ca scop:

1. *Eliminarea riscului divulgării și utilizării în alt scop a datelor din dosarul produsului de uz fitosanitar și/sau a fertilizanților, prin stabilirea normelor clare privind astfel de responsabilități;*
2. *Prevenirea riscului pătrunderii și diseminării organismelor dăunătoare din alte țări, prin intermediul plantelor și produselor vegetale importate (exclusiv cele prevăzute în anexa V, partea B a Directivei 2000/29 CE, transpusă prin HG nr. 356/2011, anexa nr. 4, cap.II);*
3. *Eliminarea neconcordanțelor din legislația națională cu cea a UE, proiect care propune norme privind:*
 - 1) *protecția datelor în procesul de omologare a pesticidelor;*
 - 2) *norme primare de stabilire a cadrului de acțiune în vederea promovării protecției integrate a plantelor și utilizării durabile a produselor de uz fitosanitar;*
 - 3) *semnificația noțiunii de utilizator profesionist (orice persoană juridică sau fizică care utilizează produse de uz fitosanitar în cadrul activității sale profesionale, atât din sectorul agricol, cât și din alte sectoare) în scopul asigurării programelor de instruire a operatorilor;*
 - 4) *cerințele specifice atribuite organului de control fitosanitar în procesul de efectuare a controlului fitosanitar al plantelor, produselor vegetale și altor bunuri conexe la frontieră, inclusiv cerințe pentru efectuarea controlului cu frecvență redusă în funcție de risc;*
 - 5) *procedura de înlocuire a certificatului fitosanitar la importul plantelor, produselor vegetale cu pașaportul fitosanitar, de eliberare a documentului fitosanitar de transport și modelul acestuia;*
 - 6) *cerințe pentru înregistrarea unor operatori care gestionează plante neincluse în anexa V, partea A la Directiva 2000/29 CE a Consiliului.*
 - 7) *norme legale privind colaborarea între Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Serviciul Vamal, inclusiv alte modificări și completări întru îmbunătățirea textului Legilor prenotate.”*

În urma analizei, se constată că prevederile proiectului servesc scopul declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele cetățenilor de a beneficia de norme clare și armonizate la legislația comunitară în ceea ce privește standardele de inofensivitate pentru om, animale și mediu a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților.

Totodată, consolidarea cadrului juridic în domeniul protecției plantelor și carantinei fitosanitare, va preîntâmpina răspândirea în masă a organismelor dăunătoare și va proteja teritoriul țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare.

Astfel, se consemnează că interesele promovate sunt conforme interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de „*nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză”.*

În nota informativă autorul relevă condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi ale proiectului, prezintă argumentele corespunzătoare și face referință la legislația comunitară din acest domeniu. Astfel, au fost respectate cerințele art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economico-financiară. Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină „*d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.*

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat și autorul stabilește expres acest fapt în cadrul notei informative.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare. Potrivit art.20 lit.e) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină „*e) actul de analiză a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.”*

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de

întreprinzător, „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.” Metodologia de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, potrivit art.21 alin.(2) al aceleiași legi, a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1230/2006.

Proiectul a fost supus analizei impactului de reglementare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235/2006 și a Hotărârii Guvernului nr.1230/2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative „Textul proiectului de act legislativ se elaborează în limbă de stat, cu respectarea următoarelor reguli:

- a) fraza se construiește conform normelor gramaticale, astfel încât să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat;
- b) într-o frază este exprimată o singură idee;
- c) se utilizează termeni adecvați, compatibili cu cei utilizați în legislația comunitară ori similari lor, și de o largă circulație;
- d) noțiunea nu se redă prin definiția ei sau printr-o frazeologie, ci prin termenul respectiv;
- e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislative comunitare [...].

Se constată că textul proiectului conține formulări ambigui, de aceea recomandăm perfecționarea acestuia pentru a corespunde cerințelor prevăzute de art.19 din Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate norme ce contravin cadrului normativ din domeniu. În acest context, se evidențiază norme ce contravin Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, și anume propunerile referitor la: reformularea noțiunii de „prestator de servicii fitosanitare”; la autorizarea actului prin care se face dovada dreptului de proprietate sau folosință asupra depozitului de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cu participarea Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice; eliberarea de către organul de control fitosanitar a documentului fitosanitar de transport.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice din domeniul produselor de uz fitosanitar, a fertilizanților, protecției plantelor și a carantinei fitosanitare: Î.S. „Centrul de stat pentru atestarea și omologarea produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților”, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, precum și a operatorilor economici care practică activități în domeniile prenotate.

Normele reglementează protecția datelor în procesul de omologare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, prevenirea riscului pătrunderii și diseminării organismelor dăunătoare din alte țări prin intermediul plantelor și produselor vegetale importate, precum și atribuirea unor competențe organului de control fitosanitar în procesul de efectuare a controlului fitosanitar asupra plantelor și produselor vegetale.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

1.	<p>Art.II. Pct.1. Art.3 din Legea nr.119/2004.</p> <p>Noțiunea de „prestator deservicii fitosanitare”, cuvântul „autorizată” se substituie cu cuvântul „instruită”.</p> <p>Obiecții: Substituirea cuvântului „autorizată” cu cuvântul „instruită” în conținutul noțiunii de „prestator de servicii fitosanitare” este incompatibilă cu alte acte normative.</p> <p>Nomenclatorul actelor permissive din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător stabilește că pentru prestarea anumitor servicii în domeniul fitosanitar Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare eliberează anumite acte permissive, precum „Autorizația de import (sau de producție, după caz) al produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților”.</p> <p>Astfel, importatorul și producătorul care prestează anumite servicii în domeniul respectiv trebuie să fie autorizat de către instituția abilitată.</p> <p>Recomandare: Excluderea modificării în conținutul noțiunii „prestator de servicii fitosanitare”.</p> <table border="1" data-bbox="175 1673 1416 1832"> <tr> <td data-bbox="175 1673 764 1832"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concurența normelor de drept • Formulări ambigue care admit interpretări abuzive </td> <td data-bbox="764 1673 1416 1832"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale </td> </tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concurența normelor de drept • Formulări ambigue care admit interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concurența normelor de drept • Formulări ambigue care admit interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale 		
2.	<p>Art.II. Pct.4. Art.10 alin.(3¹) din Legea nr.119/2004.</p> <p>(3¹) Pentru produsele de uz fitosanitar, autorizate în unul din statele-membre ale Uniunii Europene, utilizate la cultivarea plantelor pe teren protejat, ca tratament administrat după recoltare pentru păstrarea producției agricole vegetale sau ca tratament pentru spații goale, sau pentru containerele folosite la depozitarea plantelor și/sau produselor vegetale, sau</p>		

<p>pentru tratamentul semințelor depozitate și fertilizanții cu mențiunea „Fertilizant CE”, omologarea se efectuează <u>în termen de până la 30 zile lucrătoare</u> de la întocmirea Raportului și concluziilor privind omologarea produselor.</p>	
<p>Obiecții: Analizând proiectul și Legea nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, se constată lipsa termenului general de examinare a solicitărilor pentru omologarea și înregistrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, însă norma prenotată din proiect, redă termenul de examinare a solicitării pentru omologarea produselor, care fac parte din categoria „Fertilizant CE”.</p> <p>Astfel, nici norma proiectului și nici Legea nr.119/2004 nu stabilesc cu exactitate termenul limită de examinare a solicitărilor, fapt ce generează incertitudine și aplicare discreționară a normei de către entitatea abilitată cu omologarea și înregistrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților.</p> <p>Lipsa unui termen general concret poate favoriza săvârșirea actelor de corupție, totodată făcând imposibilă atragerea la răspundere pentru abuz de serviciu sau depășire a atribuțiilor de serviciu, deoarece formularea normei permite discreții de interpretare ce depășesc cadrul legal.</p>	
<p>Recomandare: Completarea proiectului cu termenul limită de examinare a solicitărilor de omologare și înregistrare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților.</p>	
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor termene concrete • Lacună de drept 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu
<p>3. Art.II. Pct.7. Art.12 alin.(1³) lit.e) din Legea nr.119/2004</p> <p>e) actului prin care se face dovada dreptului de proprietate sau folosință asupra depozitului specializat, autorizat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cu participarea Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice;</p>	
<p>Obiecții: Norma atribuie competențe improprie, echivoce și excesive Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice în vederea autorizării <u>actului prin care se face dovada dreptului de proprietate sau folosință asupra depozitului specializat</u>. Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător prevede <u>autorizarea funcționării</u> depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar și nu a actului ce face dovada dreptului de proprietate sau folosință asupra depozitului specializat.</p> <p>Prin urmare, formularea echivocă a normei generează conflicte de competență, conflicte ale normelor de drept și atribuții discreționare a autorităților menționate.</p> <p>Formulările ambigui și conflictul evidențiat al normelor poate favoriza săvârșirea actelor de corupție, făcând imposibilă atragerea la răspundere pentru abuz de serviciu, deoarece formularea normei permite discreții de interpretare ce depășesc cadrul legal.</p>	
<p>Recomandare: Reformularea normei, astfel încât să prevadă clar temeiul în baza căruia să fie eliberată autorizația de import.</p>	
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulări ambigui care admit interpretări abuzive • Concurența normelor de drept • Atribuții excesive, improprie sau contrare statutului entității publice 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu

4.	<p>Art.II. Pct.7. Art.12 alin.(3) din Legea nr.119/2004 f) reambalarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților <u>în cantități mici</u>, fără permisiunea producătorului și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;</p> <p>Obiecții: Autorul completează temeiurile de retragere a autorizației de funcționare a depozitului, cu norme formulate ambiguu și abuzive.</p> <p>La lit.f) - se utilizează sintagma „<u>în cantități mici</u>” ce denotă incertitudine la stabilirea clară a cuantumului acestei cantități. Norma acordă posibilitatea autorităților responsabile de retragere a autorizației de funcționare a depozitului, să aplice prevederile selectiv și abuziv, generând o inechitate și discriminare între agenții economici.</p> <p>Recomandare: La lit.f) - excluderea sintagmei „<u>în cantități mici</u>”.</p> <table border="1" data-bbox="203 657 1412 766"> <tr> <td data-bbox="203 657 771 766"> Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Formulări ambigui care admit interpretări abuzive </td> <td data-bbox="771 657 1412 766"> Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Generale </td> </tr> </table>	Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Formulări ambigui care admit interpretări abuzive 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Generale
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Formulări ambigui care admit interpretări abuzive 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Generale 		
5.	<p>Art.III. Pct.5. Art.4 lit.h) și g) din Legea nr.228/2010</p> <p>la lit.h), după cuvintele „de reexport,” se completează cu cuvintele „<u>document fitosanitar de transport și pașaport fitosanitar</u>,”;</p> <p>la lit.i), cuvintele “certIFICATE/pașapoarte fitosanitare”, se substituie cu cuvintele „<u>certIFICATE fitosanitare, pașapoarte fitosanitare, documente fitosanitare de transport</u>”;</p> <p>Obiecții: Autorul utilizează termenul „document fitosanitar de transport” în proiect. Acest termen nu este definit/explicat și nici consacrat în legislația din domeniu. Pericolul acestui factor constă în stabilirea unor atribuții excesive în favoarea autorităților cu competente de control în domeniul și corespunzător stabilirea unor cerințe excesive pentru agenții economici.</p> <p>În altă ordine de idei, se constată din analiza proiectului că „documentul fitosanitar de transport” este <u>un act permisiv</u> care se va elibera după controlul plantelor, produselor vegetale și a bunurilor conexe la locul de destinație și confirmă controlul de identitate și controlul fitosanitar prevăzut la art.19 alin.(11) subpct.1), 2) și 3). Prin urmare, acest act nu este reglementat în Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Art.13 alin.(2) din Legea menționată stipulează că „(2) Prevederile actelor legislative cu privire la eliberarea actelor permise, precum și taxele pentru eliberarea acestora, care nu sunt incluse în Nomenclatorul actelor permise se consideră caduce. (3) Nu se permite eliberarea unor acte permise care nu sunt incluse în Nomenclatorul anexat la prezenta lege. (4) Orice normă stabilită de lege care ține de înregistrarea, autentificarea, certificarea, omologarea, confirmarea unor relații juridice sau unor bunuri devine caducă dacă are drept rezultat emiterea unor acte permise care devin caduce conform alin.(2).”</p> <p>Astfel, se stabilește că propunerea de a institui un act nou permisiv vine în conflict cu alte acte normative, totodată atribuind competențe excesive și improprii organului de control fitosanitar.</p> <p>Formulările ambigui, conflictul de norme și atribuțiile excesive evidențiate pot favoriza săvârșirea actelor de corupție, făcând imposibilă atragerea la răspundere pentru abuz de serviciu sau depășirea atribuțiilor de serviciu, deoarece formularea normei permite discreții de interpretare ce depășesc cadrulul legal.</p> <p>Recomandare: Definirea/explicarea termenului de „document fitosanitar de transport” și includerea actului acestui document în Nomenclatorul actelor permise din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, fie, excluderea acesteia din prevederile analizate.</p>		

	Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Introducerea termenilor noi care nu au definiție în legislație sau în proiect • Formulări ambigue care admit interpretări abuzive • Concurența normelor de drept • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Generale • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu
6.	Art.III. Pct.5. Art.4 alin.(4) lit.j¹) din Legea nr.228/2010 j ¹) inspectează operatorii care dețin instalații de tratare a lemnului, scoarței receptive și materialelor de ambalaj pe bază de lemn, producătorii de materiale de ambalaj pe bază de lemn, de stupi și de cutii-cuiburi pentru păsări, echipați în mod corespunzător să efectueze marcarea conform anexei nr.2 la Standardul internațional pentru măsuri fitosanitare, nr.15, conform procedurilor stabilite de organul de control fitosanitar;	
	Obiecții: Art.4 al Legii nr.228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară prevede atribuțiile organului de control fitosanitar, iar lit.j ¹) din proiect, instituie o nouă atribuție acestuia. Analizând norma, se stabilește că procedura/mecanismul de funcționare vor fi stabilite tot de către entitatea respectivă. Astfel, inspectarea operatorilor „conform procedurilor stabilite de organul de control fitosanitar” acordă posibilități abuzive și excesive de aplicare a normei organului de control fitosanitar, care poate institui propriile cerințe, reglementări, reguli de comportament, interdicții la efectuarea inspecției în domeniul industriei lemnului.	
	Recomandarea: Excluderea sintagmei „conform procedurilor stabilite de organul de control fitosanitar” sau completarea proiectului cu reglementări mai detaliate ce vizează inspectarea acestui domeniu.	
	Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Norme de blanchetă defectuoase • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative • Cumularea competențelor de a stabili rigori, a controla aplicarea lor și de a sancționa. 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - favoritism
7.	Art.III. Pct.8. Art.19 alin.(1¹) lit.e) din Legea nr.228/2010 e) dispune de baza normativă <u>actualizată și armonizată cu cerințele comunitare, care reglementează efectuarea controlului;</u>	
	Obiecții: Norma relevă insuficient și incert necesitatea organului de control de fitosanitar de a dispune doar de baza normativă actualizată și armonizată cu cerințele comunitare, care să reglementeze efectuarea controlului, fapt ce poate conduce la ineficiența activității acestui organ. La fel, se face trimitere de o manieră imprecisă și interpretabilă la „cerințele comunitare, care reglementează efectuarea controlului”.	

	<p>Recomandarea: Reformularea normei prin completarea acesteia cu faptul că organul de control fitosanitar trebuie să dispună, în primul rând, de baza normativă națională actualizată care reglementează efectuarea controlului, inclusiv fitosanitar.</p>	
	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Norme de trimetere defectuoase 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Generale
8.	<p>Art.III. Pct.8. Art.19 alin.(3) din Legea nr.228/2010 Art.III. Pct.10 Art.26 alin.(5) din Legea nr.228/2010 se completează în final cu cuvintele „în format electronic sau prin intermediul sistemelor operaționale”;</p>	
	<p>Obiecții: Utilizarea sintagmei „prin intermediul sistemelor operaționale” poate fi interpretat și aplicat discreționar, deoarece este o noțiune generală, complexă și nu determină clar toate posibilitățile de transmitere a documentelor către organele abilitate pentru eliberarea actelor permise. În astfel de condiții, persoanele responsabile pot promova, favoriza, discrimina anumiți agenți economici, ceea ce în mod indirect determină o modificare a mediului concurențial.</p> <p>Formularea incertă a normei poate favoriza săvârșirea actelor de corupție, făcând imposibilă atragerea la răspundere pentru abuz de serviciu, deoarece formularea normei permite discreții de interpretare ce depășesc cadrul legal.</p>	
	<p>Recomandare: Enumerarea expresă a tuturor căilor informaționale posibile, acceptabile și accesibile pentru toate părțile implicate în procesul de obținere a certificatului fitosanitar/certificatului de reexport.</p>	
	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulări ambigui care admit interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu • Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - conflict de interese și/sau favoritism
9.	<p>Art.III. Pct.8. Art.19 alin.(11) din Legea nr.228/2010</p> <p>7) Organul de control fitosanitar asigură că controlul fitosanitar al mărfii, efectuat la locul amenajat și desemnat pentru controlul fitosanitar, se realizează în condițiile minime prevăzute la articolul 19, alineatul (1¹), <u>sau a altor condiții suplimentare, nediscriminatorii care justifică eficiența controalelor.</u></p> <p>8) Organul de control fitosanitar, suplimentar cerințelor prevăzute la art. 19, alin. (1¹), <u>poate stabili condiții suplimentare de dotare pentru desemnarea unui loc destinat controlului fitosanitar.</u></p>	
	<p>Obiecții: Norma acordă organului de control fitosanitar atribuții/prerogative excesive, care constau în acordarea posibilității de a determina și stabili condiții suplimentare pentru desemnarea locului destinat controlului fitosanitar. Se evidențiază că incertitudinea și caracterul relativ al normelor, denotă confuzie. Pe de o parte, proiectul prevede cerințe minime de realizare, iar pe de altă parte, se stabilește dreptul acestora de a stabili și condiții suplimentare în activitatea acestora.</p> <p>Formulările ambigui și atribuțiile excesive stabilite de norme pot favoriza săvârșirea actelor de corupție, făcând imposibilă atragerea la răspundere pentru abuz de serviciu sau pentru depășire a atribuțiilor de serviciu, deoarece formularea normei permite discreții de interpretare ce depășesc</p>	

	cadrul legal.	
	Recomandarea: Enumerarea exhaustivă a condițiilor suplimentare, precum și descrierea situațiilor în care se pot stabili condițiile suplimentare.	
	Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Formulări ambigui care admit interpretări abuzive • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu
10.	Art.III. Pct.8. Art.19 alin.(11) din Legea nr.228/2010 11) Dacă în cadrul controalelor prevăzute la subpct. 10), se constată neconformitate cu cerințele fitosanitare, se înscriu la rubrica „respingere”, iar lotul și documentul fitosanitar de transport se prezintă autorității vamale de destinație pentru proceduri vamale, <u>conform legislației în vigoare. Documentul fitosanitar de transport se retrage și acesta sau o copie a acestuia se păstrează timp de cel puțin un an la organul de control fitosanitar de la destinație.</u>	
	Obiecții: Utilizarea sintagmelor „conform legislației în vigoare”, „Documentul fitosanitar de transport se retrage și acesta sau o copie a acestuia”, relevă incertitudine. Există pericolul ca persoanele responsabile de aplicarea normei, să interpreteze norma discreționar în anumite situații convenabile prin favorizarea anumitor subiecți.	
	Recomandarea: Stipularea precisă a actului normativ care prevede procedura vamală în acest sens. Stabilirea actului care se retrage (original sau copie) și reformulare normei.	
	Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Formulări ambigui care admit interpretări abuzive • Norme de trimitere defectuoase 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul respectă, în mare parte, rigorile de transparență decizională, este conform interesului public, nu aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului și argumentele invocate în nota informativă justifică soluțiile proiectului.

Prevederile proiectului conțin factori și riscuri de corupție, iar autorul urmează să revadă conținutul proiectului prin prisma recomandărilor înaintate în raportul de expertiză anticorupție.

14 martie 2017

Experți ai Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Dorina Galamaga, inspector *Galamaga*